

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ

V/v: Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự

TÒA ÁN NHÂN DÂN QUẬN TÂN PHÚ, THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Bà Trần Hoàng Thị Thanh Mai

Thư ký phiên họp: Bà Nguyễn Kiều Oanh – Thư ký Tòa án nhân dân quận Tân Phú, Thành phố Hồ Chí Minh.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân quận Tân Phú, Thành phố Hồ Chí Minh tham gia phiên họp: Bà Trần Mai Hảo - Kiểm sát viên.

Ngày 07 tháng 9 năm 2022, tại trụ sở Tòa án nhân dân quận Tân Phú, Thành phố Hồ Chí Minh mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số 143/2022/TLST-DS ngày 22 tháng 4 năm 2022 về việc: “Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự” theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 652/2022/QĐST-DS ngày 26 tháng 8 năm 2022, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

Người yêu cầu: Bà Nguyễn Ngọc M, sinh năm 195; Địa chỉ: Lũy Bán B, phường Tân Thới Hòa, quận Tân Phú, Thành phố Hồ Chí Minh.

Người đại diện theo ủy quyền: Anh Lê Văn T, sinh năm 199; Địa chỉ: A Nguyễn Văn L, Phường 12, Quận 6, Thành phố Hồ Chí Minh (theo Giấy ủy quyền số 001022, quyền số 03/2022 TP/CC-SCC/HĐGD ngày 23/3/2022).

Đối với: Chị Nguyễn Thị Thu T, sinh năm 197; Địa chỉ: B Lũy Bán Bích, phường Tân Thới Hòa, quận Tân Phú, Thành phố Hồ Chí Minh.

Người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan: Bà Nguyễn Thị Bé C, sinh năm 196; Địa chỉ: B Lũy Bán Bích, phường Tân Thới Hòa, quận Tân Phú, Thành phố Hồ Chí Minh.

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Theo đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự ngày 30/3/2022 và tại bản tự khai cũng như trong quá trình giải quyết việc dân sự, người yêu cầu giải quyết việc dân sự bà Nguyễn Ngọc M do anh Lê Văn T đại diện trình bày như sau:

Cha bà M là ông Huỳnh Ngọc C (chết năm 1976) và mẹ bà M là Nguyễn Thị N (chết năm 2006). Cha mẹ bà M có 04 người con là bà (Nguyễn Ngọc M), Nguyễn Thị Bích T (chết năm 2021), Nguyễn Thị Lệ B (chết năm 2009) và

Nguyễn Thị Bé C.

Lúc còn sống, em gái bà M là bà Nguyễn Thị Bích T có chung sống với người khác, không có đăng ký kết hôn và có một con chung là Nguyễn Thị Thu T. Chồng bà T (cha của chị T) là ai và hiện nay ở đâu thì bà M và gia đình không ai biết.

Sau khi bà T sinh chị T ra thì chị T bị khuyết tật trí tuệ từ nhỏ, không tự sinh hoạt, không điều khiển nhận thức được hành vi của mình. Chị T được cấp Giấy xác nhận khuyết tật số 08/HCM/TP/078 do Ủy ban nhân dân phường Tân Thới Hòa cấp ngày 01/01/2013. Đến năm 2021, bà T (mẹ của chị T) chết, do đó, chị T chỉ còn lại người thân là bà M và bà C.

Nay bà M yêu cầu Tòa án tuyên bố chị Nguyễn Thị Thu T mất năng lực hành vi dân sự để gia đình làm thủ tục giám hộ.

Người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan bà Nguyễn Thị Bé C có văn bản trình bày:

Bà C thống nhất với lời khai của bà M về nhân thân của chị Nguyễn Thị Thu T. Nay bà Myêu cầu Tòa án tuyên bố chị Nguyễn Thị Thu T mất năng lực hành vi dân sự thì bà đồng ý, không có tranh chấp khiếu nại gì và có đơn yêu cầu giải quyết vắng mặt.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của các đương sự đã trình bày trong hồ sơ và ý kiến của đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân quận Tân Phú, Thành phố Hồ Chí Minh nhận định:

[1] Về thẩm quyền giải quyết việc dân sự:

Bà Nguyễn Ngọc M yêu cầu tuyên bố chị Nguyễn Thị Thu T mất năng lực hành vi dân sự. Chị T đang cư trú tại quận Tân Phú, Thành phố Hồ Chí Minh nên vụ việc thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân quận Tân Phú, Thành phố Hồ Chí Minh theo quy định tại khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39 và Điều 376 của Bộ luật tố tụng dân sự.

[2] Về thủ tục giải quyết vắng mặt: Bà Nguyễn Thị Bé C có đơn yêu cầu giải quyết vắng mặt. Căn cứ khoản 2 Điều 367 Bộ luật Tố tụng dân sự, Tòa án giải quyết vắng mặt bà C.

[3] Về yêu cầu của đương sự:

Xét, bà M yêu cầu tuyên bố chị T mất năng lực hành vi dân sự:

Căn cứ lời khai của bà M thì chị T bị khuyết tật trí tuệ từ nhỏ, không tự sinh hoạt, không điều khiển nhận thức được hành vi của mình. Chị T được cấp Giấy xác nhận khuyết tật số 08/HCM/TP/078 do Ủy ban nhân dân phường Tân Thới Hòa cấp ngày 01/01/2013, hàng tháng được hưởng trợ cấp của nhà nước.

Căn cứ vào Kết luận giám định pháp y tâm thần số 3523/KLGD ngày 10/8/2022 của Trung tâm Pháp y tâm thần Khu vực Thành phố Hồ Chí Minh đối với đương sự là bà Nguyễn Thị Thu T kết luận:

- Về y học: Chậm phát triển tâm thần mức độ trầm trọng/Bại não (F73/G80-ICD10).

- Về khả năng nhận thức và điều khiển hành vi: Đương sự mất khả năng nhận thức và điều khiển hành vi.

Căn cứ khoản 1 Điều 22 Bộ luật Dân sự năm 2015 quy định: “*Khi một người do bị bệnh tâm thần hoặc mắc bệnh khác mà không thể nhận thức, làm chủ được hành vi thì theo yêu cầu của người có quyền, lợi ích liên quan hoặc của cơ quan, tổ chức hữu quan, Tòa án ra quyết định tuyên bố người này là người mất năng lực hành vi dân sự trên cơ sở kết luận giám định pháp y tâm thần*”.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân quận Tân Phú, Thành phố Hồ Chí Minh có ý kiến về việc giải quyết yêu cầu của đương sự như sau:

+ Về việc tuân theo pháp luật: Thẩm phán, Thư ký phiên họp và các đương sự đã thực hiện đúng quy định của Bộ luật tố tụng dân sự trong quá trình giải quyết việc dân sự.

+ Về nội dung: Căn cứ các chứng cứ có trong hồ sơ, lời khai của các đương sự, đề nghị Tòa án nhân dân quận Tân Phú, Thành phố Hồ Chí Minh áp dụng Điều 22 của Bộ luật Dân sự năm 2015; Điều 369, Điều 370 của Bộ luật tố tụng dân sự chấp nhận yêu cầu của bà Nguyễn Ngọc M.

Từ những căn cứ nêu trên, Tòa án nhân dân quận Tân Phú, Thành phố Hồ Chí Minh đã có đủ cơ sở để chấp nhận yêu cầu của bà Nguyễn Ngọc M về việc tuyên bố chị Nguyễn Thị Thu T mất năng lực hành vi dân sự.

[4] Về lệ phí giải quyết việc dân sự: là 300.000 đồng do bà Nguyễn Ngọc M chịu. Tuy nhiên, bà M là người cao tuổi và có đơn yêu cầu miễn giảm án phí nên được xem xét miễn giảm án phí theo quy định tại điểm đ Khoản 1 Điều 12 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án. Do đó, bà M không phải chịu lệ phí giải quyết việc dân sự.

Thi hành tại Cơ quan Thi hành án dân sự có thẩm quyền.

QUYẾT ĐỊNH:

- Căn cứ khoản 1 Điều 22 Bộ luật Dân sự năm 2015;

- Căn cứ khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39; khoản 2 Điều 67; Điều 361; Điều 362; Điều 367; Điều 371, Điều 372; Điều 376 của Bộ luật tố tụng dân sự;

- Căn cứ vào điểm đ Khoản 1 Điều 12 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy

định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án;

1. Chấp nhận yêu cầu giải quyết việc dân sự của bà Nguyễn Ngọc M.

Tuyên bố: Chị Nguyễn Thị Thu T, sinh năm 197; Địa chỉ: B Lũy Bán Bích, phường Tân Thới Hòa, quận Tân Phú, Thành phố Hồ Chí Minh mất năng lực hành vi dân sự.

2. Về lệ phí giải quyết việc dân sự sơ thẩm: bà Nguyễn Ngọc M là người cao tuổi và có đơn yêu cầu miễn giảm án phí nên được xem xét miễn giảm án phí theo quy định tại điểm đ Khoản 1 Điều 12 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án. Do đó, bà M không phải chịu lệ phí giải quyết việc dân sự.

3. Quyền kháng cáo, kháng nghị: Đương sự có mặt được quyền kháng cáo trong thời hạn 10 (mười) ngày kể từ ngày Tòa án ra quyết định. Đương sự vắng mặt được quyền kháng cáo trong thời hạn 10 (mười) ngày kể từ ngày nhận được quyết định giải quyết việc dân sự, hoặc kể từ ngày quyết định đó được thông báo, niêm yết.

Viện kiểm sát cùng cấp có quyền kháng nghị quyết định trong thời hạn 10 (mười) ngày, Viện kiểm sát cấp trên trực tiếp có quyền kháng nghị trong thời hạn 15 (mười lăm) ngày kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

Nơi nhận:

- Các đương sự;
- TAND TP. Hồ Chí Minh;
- VKSND quận Tân Phú;
- Chi cục THADS quận Tân Phú;
- Lưu: VT, hồ sơ vụ án (Oanh).

THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN HỢP

Trần Hoàng Thị Thanh Mai